

Yttrande
2019-10-21

Dnr: KS2019/1106
Er ref: Fö2019/00661/RS

Försvarsdepartementet,
Regeringskansliet

Slutbetänkandet SOU 2019:34 Förbättrat skydd för totalförsvaret (Dnr Fö2019/00661/RS)

Sammanfattning

Vi instämmer i stort till förslaget att staten bör ha större möjligheter att säkerställa att totalförsvarsintressen tillgodoses vid överlåtelse eller upplåtelse av egendom som är av väsentligt intresse för Sveriges säkerhet.

När det gäller generell skyldighet i lag för kommuner och landsting att beakta totalförsvarets krav i sina verksamheter förespråkar vi ett tillägg i kommunallagen istället för i lag (2016:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Kungälvskommuns närmare synpunkter

Anledningen att vi förespråkar tillägg i kommunallagen är att LEH i många kommuner hanteras som en speciallagstiftning. Trots att lagens intention sannolikt är beredskap och kontinuitetsplanering skall beaktas i all verksamhet är det vanligare att frågorna till stor del handläggs av säkerhetssamordnare/beredskapssamordnare alternativt av en räddningstjänst eller ett räddningstjänstförbund. Kärnverksamheter bjuds in i arbetet med exempelvis risk- och sårbarhetsanalyser, men det kontinuerliga arbetet med lagen hanteras av ovan nämnda funktioner. Detta får till följd att lagen ses ha liten påverkan på vissa verksamheter som arbetar administrativt med framåtblickande planering (exempelvis planavdelningar, kart och mät, mark och exploatering osv.) eftersom de inte bedöms kunna bli direkt berörda av fredstida kriser.

Lagen kan därför inte ses beröra alla kommunens ansvarsområden och ett tillägg har därför inte samma genomslag som mer övergripande lagstiftningar har. Lagens upplevda betydelse och nuvarande roll i kommunala förvaltningar kommer vara avgörande för vilket genomslag som en lagförändring får.

Kommunallagen är till stora delar ryggraden i den kommunala verksamheten och en lagändring där får därför sannolikt större och snabbare genomslag i fler politiska nämnder och verksamhetsområden.

I slutbetänkandet gör kommittén bedömningen att ingen ytterligare finansiering behöver tillföras kommunerna för lagtillägget. Uppdrag till kommunerna gällande arbetet med krisberedskap regleras i kommunöverenskommelser mellan SKL och MSB där uppdragen samt vilken ekonomisk ersättning kommunen får för arbetet tydliggörs. Ett tillägg i LEH skulle därför också resultera i ett tillägg till kommunöverenskommelsen vilket sannolikt också leder till att kommunerna förväntar sig ersättning för ytterligare uppdrag. Eftersom kommunallagen inte styrs genom kommunöverenskommelser minskar sannolikt också förväntningarna från kommunerna på ytterligare finansiering om tillägget sker där.

Detta yttrande har beslutats av kommunstyrelsen efter föredragning av säkerhetsansvarige Peter Svensson.

KUNGÄLV
KOMMUN

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se